

TISKOVÁ ZPRÁVA

Robert Šalanda: Nadějná kompozice

Kurátor: **Petr Vaňous**

Vernisáž: **čtvrtek 8. 6. 2017 v 18 hodin**

Termín výstavy: **9. 6. – 23. 7. 2017**

Místo konání: **Galerie Vyšehrad (nad Libušinou lázní)**

Robert Šalanda (nar. 1976 v Olomouci) je absolventem Akademie výtvarných umění v Praze (1995 – 2002). V roce 2000 absolvoval studijní stáž na Facultad de Bellas Artes Cuenca ve Španělsku. V roce 2011 pak residenční pobyt na ISCP v New Yorku a v roce 2016 residenční pobyt AIR Antverpy v Belgii a v MeetFactory v Praze. Je spoluzakladatelem galerie SPZ (2011). Od roku 2017 působí jako vedoucí pedagog ateliéru Malba I na AVU Praha. Jeho výstavní činnost zahrnuje např. tyto projekty: Nespolehlivý vypravěč (galerie 1.patro, Praha, 2017), Pasivní pachatel (galerie Futura, Praha, 2016), Český sen (Czech House, New York, 2015), Doporučuji (galerie 35m2, Praha, 2014), Poklady (galerie Entrance, Praha, 2014), 7 Nový Zlínský Salon (Zlín, 2014), Slovo dalo slovo (galerie MeetFactory, Praha, 2013), Morse (St.Garden/WinterSpace, New York, 2011), Česká malba nulté generace (Wennieck galerie, Brno, 2011), Fundamenty a sedimenty (GHMP, Městská knihovna, Praha, 2011), Po sametu (GHMP Dům u Zlatého prstenu, Praha, 2009), Prague Biennale 4 (Praha, 2009), CZ-SK Současná mladá malba (Wennieck gallerie, Brno, 2008), Resetting/ Jiné cesty věčnosti (GHMP, Městská knihovna, Praha, 2007-08), Akné (galerie Rudolfinum, Praha, 2006), Intercity: Berlín – Praha 01 (galerie Haus am Waldse, Berlín, 2005).

Nadějná kompozice jako nejapná metafora

Poslední tvorbu Roberta Šalandy charakterizuje aspekt tzv. vyprázdněné narace. Konstituce obrazu vzniká redukcí. Autor nejprve precizuje a posléze separuje několik znaků navázaných na pomyslnou osu vyprávění (např. motiv klíčové dírky), které potom rozvíjí a různě variuje tak, aby určité situace sice zpřítomnil, ale aby jejich sdělnost zůstala nepropojena a tedy zastřena. Oproti předcházející fázi, kdy byl obraz doslova „vysušen“ do podoby plakátově grafických kompozic, je nyní u autora opět patrný návrat k barvě a „malování“, rozuměj k malířské propracovanosti a rozvrhu plochy.

Název výstavy Nadějná kompozice zavání nejapnou metaforou. Co je nadějný, je spojeno s očekáváním, tedy se splněním jakýchsi předpokladů, které jsou schopny nás v očekávání uspokojit. Jenomže tento stav je výrazem dynamického procesu přibližování se ke skladbě – kompozici, jež je nadějná, tzn., že neustále generuje, pomyslně i prakticky, další fáze, které prohlubují samotnou nadějnost, že bude, jednou – někdy, vytvořena dokonalá kompozice coby očekávaný cíl. Ve skutečnosti ale naděje není nikdy ničím, co by bylo realizováno jednou pro vždy, není setrvalým stavem, kterého je dosaženo, nýbrž je neustálým procesem přibližování se či pohybu, který sám má parametry určité cesty a tedy formy vyprávění. Název výstavy v sobě tají rozpor. Je v něm evokováno cosi, co se tváří jako příběh, který ale nemá ani stanovitelný začátek ani pointu, nýbrž je stavem permanentní průběžnosti, podobně jako voda protéká na jednom místě korytem řeky. Je to příběh nebo není?

Robert Šalanda uvádí v jednom svém textu, že příběh je pro něj „popis metody“. Metoda tedy vyvazuje tvorbu z jakékoliv personalizace a usazuje ji do prostoru všeobecně sdíleného experimentu, v kterém je prověřován samotný konstrukt obrazové narace; jedná se o reflexi jazyka. S narativy, coby elementy vyprávění, je tu potom manipulováno ve směru de-konstrukce, de-kontextualizace a postprodukce. V rámci pracovní metody může, v aktu redukce, „svět“ odpovídat „příběhu“. Už Ludwig Wittgenstein byl přesvědčen o tom, že „svět tvoří fakta

v logickém prostoru". Logickým prostorem, který je v rámci pracovní metody konstruován, může být stanoven například půdorys detektivního příběhu. Každý detektiv, aby vyřešil svůj případ, pracuje s elementárními fakty, které redukuje na logické vazby. Tím ověřuje své předpoklady, zužuje okruh potencionálních viníků a míří k odhalení pachatele.

Co však nastane, když zmizí aktéři příběhu, jednatelé, kteří chronologicky a kauzálně rozvíjejí děj? A co se stane, když navíc obrazové situace pracují s iluzivním a věčným odhmotněním a kombinují pouhý přísně důkladný výběr znaků? Šalanda tu metodicky racionalizuje momenty, kdy je smysl scén demontován a kdy narace opakuje, byť ve variantách, zaseknutou sekvenci, která se k ničemu neváže, je vyjmuta ze světa významu (z logického prostoru) a stává se výrazem jazykové hry, v které je rozkládán a reflektován sám vizuální jazyk. Co zůstává, je čistota obrazu (kompozice), který zpřítomňuje parodii faktů na základě obnažení metodických postupů, schémat a strategií. Ty měly směřovat k definici smyslu na základě falzifikace faktů, jež však z povahy věci ověřit nelze, neboť použité obrazové znaky jsou autorem již od počátku založeny jako sebe-parodické. V tomto směru se Šalandovy současné obrazy podobají některým Borgesovým povídkám (viz například citace z povídky Zahrada, v které se cestičky rozvětvují: „Čas je skrytá příčina, která si nepřeje být označena pravým jménem. Možná, že nejvýmluvnější způsob, jak upozornit na nějaké slovo, je neustále toto slovo vynechávat, vypomáhat si nejasnými metaforami a zcela zřejmými opisnými tvary.“).

Petr Vaňous

Kompozice I, akryl na plátně

Kompozice VI, akryl na plátně

Kontakt pro média:
Národní kulturní památka Vyšehrad
MgA. Bohdana Kolenová
propagace, PR
T.: +420 606 937 057
e-mail: kolenova@praha-vysehrad.cz